

KURJER WILEŃSKI

Rok V.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY.

Nr. 250 (1297)

UWAGA: P.p. Dowódcy formacji wojskowych, kierownicy urzędów, właściciele fabryk, hoteli, restauracji i t. p. przekonajcie się, że „OGNIWO” S-ka Podofic. Rezerwy w Wilnie ul. Ś-to JAŃSKA 9 daje największy rabat na żarówki elektryczne oraz poleca materiał elektrotechniczny, klosze i żyrandole po cenach najtańszych. Prosimy sprawdzić i przekonać się.

Klinika Położniczo-Ginekologiczna U.S.B.

(ul. Bogusławska 3)

rozpoczyna przyjmowanie chorych i rodzących z dnia 3 listopada b. r.
Przychodnia czynna od dnia 3-XI b. r. codziennie od godz. 10 do 12 z wyjątkiem niedziel i świąt.

3547

Ekonomiczne podłoże nielegalnego handlu z Białorusią Sowiecką.

Zrujnowany wojną wewnętrzną i kosztownymi eksperymentami komunistycznymi przemysł sow. dotychczas nie jest w stanie zaspokoić nawet elementarnych potrzeb swych obywateli. Nie zważając na usiłowania kierownictwa polityki gospodarczej sow. w kierunku mniej więcej (w drodze kooperacji) dokładnego podziału wyrobionych w Z. S. R. R. różnego rodzaju tkanin, wyrobów skóranych i szeregu innych przedmiotów, produkcja których stoi w związku republik sow. na b. niskim poziomie, ludność obecnej Ros. Sow. jeszcze odczuwa dotkliwy brak tych artykułów.

Poszukując źródeł pokrycia braków wytwórczości rodzimej, szereg bardziej przedsiębiorczych jednostek, skierował swoje dążenia w tym kierunku ku zachodnim sąsiadom Z. S. R. R., ci bowiem będąc bez porównania bardziej uprzemysłowionymi, jeszcze przed wojną służyli dostawcami większej części tych wyrobów nie tylko dla Rosji centralnej, lecz i dla jej dalekich prowincji.

Dzięki wspomnianym warunkom, jak również i położeniu geograficznemu, dostawcami temi są Polska i Łotwa.

Z ustaleniem bardziej normalnego trybu życia, wzrosło się zapotrzebowanie ludności na szereg przedmiotów, do posiadania których była przyzwyczajona jeszcze przed wojną.

Zapotrzebowanie to z chwilą zorganizowania regularnej ochrony granic zmniejszyło się z kolei przemysł.

Zjawisko przemysłu, bardziej groźne dla naszych sąsiadów ze zachodu niż dla nas, spowodowało że strony międzynarodowych czynników sow. studium tej sprawy i oprócz całego szeregu zarządzeń, zmierzających do zlikwidowania przemysłu, znalazło swój szeroki oddźwięk w fachowej literaturze sow.

W jednym z zeszytów wydawanego w Mińsku miesięcznika p. t. „Sawieckaja budownictwa”, poświęconego różnego rodzaju zagadnieniom natury ekonomicznej, znajduje się artykuł poważnego znawcy życia gospodarczego Sowietów G. Jungersa, w sposób przejrzysty ujmujący zagadnienia przemysłu do B. S. R. R.

Starannie zebrane przez autora artykułu dane statystyczne, siłując wyrażony obraz obecnego stanu przemysłu do związku sow. a w szczególności do Białorusi Sow. i jego podstaw ekonomicznych.

O rozmiarach przemysłu wogóle, sądzić możemy jedynie na podstawie danych urzędów celnych i straży granicznej. Dane te z natury rzeczy ograniczają się jedynie do podania ilości wypadków zatrzymania przemysłu, nazwy przedmiotów przemysłowych i przybliżonej ich wartości.

Są to jedyne dane dla wyprowadzenia wniosków o ilości i jakości przemysłu wogóle.

Na podstawie przedwojennych jeszcze sprawozdań urzędów celnych przypuszczano, że zatrzymany przemysł stanowi około 10 proc. ogólnej jego ilości. Norma ta została przyjęta i obecnie.

Poniżej podajemy kilka liczb ilustrujących przemysł do Związku republik sow. w latach 1922/23 do 1925/26.

W roku 1922/23 usiłowano przemycić przez granicę Europejską ZSSR. to-

warów na sumę 2.371,900 przez azjatycką — 868.000 rubli złotych.

W roku 1925/26 przez europejską granicę na 3.345,200, azjatycką 2.901,500 rb. zł. Znaczenie tych liczb będzie bardziej wymowne, jeśli wspomnimy że w roku 1913, zatrzymano na granicy europejskiej przemysłu tylko za 375,500, na granicy azjatyckiej — 383,800 rb. zł.

W stosunku do całej ilości legalnego obrotu towarowego stanowił zatrzymany wówczas przemysł około 0,025 proc.

W/g danych sow. urzędu celnego (G. T. U.), importowane i zaaresztowane na granicach polskiej i litewskiej towary pochodzenia obcego stanowiły w roku 1924/25 18 proc., a w roku 1925/26 około 4 proc. dozwolonych do wwozu.

Oporając się na podanym wyżej przypuszczeniu że wartość zatrzymanego przemysłu znajduje się w stosunku do jego ogólnej wartości, jak 1:10 dochodzimy do ciekawych wniosków, że w roku 24/25 przemycano do B. S. R. R. w dwa razy więcej towaru niż go przeszło w drodze legalnej, a w roku 25/26 około pół całej tej ilości.

Jakież to towary są przedmiotem przemysłu na białoruskim odcinku granicy Z. S. R. R.?

Jako eksport przemysłowy idzie w pierwszym rzędzie złoto pod najróżnorodniejszymi postaciami, następnie obce waluty (przeważnie dolary St. Zjedn. Am. Półn.) Eksport ten stanowi 94 proc. całej ilości „wywozu”. Reszta przypada na niewyroblone skurki zwierząt futerkowych, szczerbiny i t. p.

Nomenklatura „importu” nosi zupełnie inny charakter. Publikowane periodycznie przez G. T. U. zestawienia zatrzymanego i sprzedanego przemysłu z granicy Polski i Litwy wymieniają:

Guziki, sprzączki na	92.825 rubli
Grzeblenie	60.900
Skóry wyrobione	57.687
Sacharyna	48.813
Trykotowe wyroby jedwabne	44.309
bawełniane	18.346
wełniane	12.705
Sznurki i taśmy	34.938
Tkaniny wełniane i bawełniane	33.000
Igły do maszyny	18.143
Instrumenty lekarskie	9.109
Krzemki do zapal.	9.975
Farby	7.749
Noże, brzytwy, nożyce	5.000
Gotowa biel, iubrania	4.289
Obwiesze i wyr. skórne	4.170
Koranki hafty	3.119
Leki	2.708
Perfumy, kosmetyki, kakao, pieprz	
Igły gram. części aparat. radj. i t. d.	36.850

Przytoczone wyżej nazwy towarów stanowią gros importu przemysłowego. Przy porównywaniu zestawień G. T. U., dochodzimy do wniosku, że zapotrzebowania ludności sow. na przedmioty wwożone drogą przemysłu nosi na ogół stały charakter, zmienia się tylko co roku w tą albo inną stronę sama ilość poszczególnych towarów.

Niewątpliwie błędem byłoby przypuszczenie, że cały przemysł, wwożony do B. S. R. R. wyłącznie pokrywa zapotrzebowanie tamtejszej ludności. Dłuższa obserwacja dróg przemysłu wykazała jego obecność i w centrum Ros. Sow., gdzie niejednokrotnie był zatrzymywany, Białorusi Sow. służy zatem tylko pierwszym i naturalnym etapem drogi przemysłu z Polski i Litwy.

Przedłużenie polsko-litewskiej umowy kolejowej.

RYGA. 30.X. (Ate.). Wobec niemożności zakończenia licznych prac związanych z zawarciem nowej umowy kolejowej polsko-litewskiej, która miała wejść w życie z dniem 1-go listopada b. r. postanowiono przedłużyć jako obowiązującą do 1-go grudnia r. b. dotychczasową prowizoryczną.

Prace nad nową umową są w biegu i zostaną przypuszczalnie zakończone w ciągu listopada b. r.

Traktat handlowy niemiecko-litewski podpisany.

BERLIN. 30. X. (Pat.). „Berliner Tageblatt” donosi, że we wtorek wieczorem podpisany został w Urzędzie Spraw Zagranicznych Rzeszy traktat handlowy litewsko-niemiecki.

Ze strony niemieckiej podpisał traktat przewodniczący delegacji niemieckiej radca Eisenlehr, ze strony zaś litewskiej poseł litewski w Berlinie Sidzikauskas.

Główne trudności, które wywołały zwłokę w zawarciu traktatu zostały załatwione przez dostosowanie taryfy kolejowej na linii prowadzącej do Królewca do taryf kolejowych z Kłajpedy.

Sprawa reparacji.

BERLIN. 30.X. (Pat.). Dzisiejszy numer „Vossische Zeitung” zapowiada na środę 31 b. m. kroki dyplomatyczne Niemiec w Paryżu, Londynie, Rzymie, Brukseli i Tokio w sprawie zwołania konferencji rzeczoznawców, mającej przygotować i uregulować kwestię reparacji.

Jak twierdzi „Vossische Zeitung” przedstawiciele dyplomatyczni Niemiec w tych stolicach otrzymali już oświadczenia instrukcje.

Jednocześnie rząd niemiecki ma zwrócić się do wymienionych rządów z prośbą o wypowiedzenie ich zdania w sprawie składu miejsca obrad i sformułowania zadań komisji. Według „Berliner Tageblatt”, wymieniony krok dyplomatyczny Niemiec miał nastąpić już w ciągu dnia dzisiejszego.

PARYŻ. 30.X. (Pat.). Na dzisiejszym posiedzeniu rady ministrów Briand złożył sprawozdanie o stanie rokowań, dotyczących zawarcia układu reparacyjnego. Rada kontynuować będzie obrady nad tą sprawą w dniu jutrzejszym.

Po skończonym posiedzeniu minister Loucheur oświadczył przedstawicielom prasy, iż niezgodnym z prawdą jest jakoby miano pod jakąkolwiek postacią przedłożyć Izbie ratyfikacji układy dotyczące uregulowania długów międzysojuszniczych.

Czesi szukają przystępu do morza.

BERLIN. 30. X. (Pat.). Dziś po południu przybyła do Berlina delegacja czesko-słowacka pod przewodnictwem wiceministra Spraw Zagranicznych Kroczy, aby podjąć na nowo rokowania z Niemcami o utworzenie wolnej strefy w porcie hamburskim dla Czechosłowacji.

Dymisja z powodu cukru.

WIEDEŃ. 30. X. (Pat.). Dzienniki donoszą z Pragi, iż „Ceske Slovo” dowiaduje się, że minister Skarbu English zgłosił dymisję z powodu różnicy zdań natury finansowej i gospodarczej ze stronnikami koalicyj. Idzie tu głównie o kwestię cukrową. Jako jego następcę wymieniają gubernatora banku narodowego p. Pospiszila. Jak potwierdzają ze źródeł urzędowych w Pradze dymisja została przyjęta.

Zamknięcie komunistycznego dziennika w Czechach.

PRAGA. 30.X. (Pat.). Dekretem krajowego zarządu politycznego zostało na miesiąc wstrzymane wydawanie dziennika komunistycznego „Rude Pravo”.

Partia komunistyczna postanowiła wydać zamiast „Rudego Prava” pismo pod tytułem „Pismo robotnicze”. Jednakże dyrekcja policji sprzeciwiła się temu, motywując swój zakaz tem, iż zachodzi obawa, że nowe pismo niczem nie będzie się różniło od „Rudego Prava”.

Układ rumuńsko-niemiecki w sprawie pożyczki zawarty.

BUKARESZT. 30.X. (Pat.). Dziś przed południem odbyło się w ministerstwie skarbu pod przewodnictwem premiera Brătianu posiedzenie poświęcone sprawie układu pożyczkowego z Niemcami.

Na posiedzeniu tem stwierdzono, że układ powyższy został ostatecznie zawarty. Wieczorem przesłano delegatowi rumuńskiemu, bawiącemu w Berlinie ostatnie dyspozycje, dotyczące podpisania układu.

Nie ulega chyba najmniejszej wątpliwości, że ludność białoruska w znacznej mierze pokrywa swoje zapotrzebowanie na szereg artykułów niemyślonych w Z. S. R. R. w drodze przemysłu. Stanowi to jednak znikomą część całej jego ilości. Należałoby więc uważać przemysł za charakterystyczny dla przemysłu.

Według danych statystycznych G. T. U. z roku 1926/27 cały kontyngens przemysłowy składał się z 28 proc. chłopów, 5,3 proc. robotników, 14,8 proc. kolejarzy, 11,2 proc. zawodowych handlarzy, 21 proc. osób bez określonych zajęć. Resztę stanowiły obcy poddani bezrobotni i t. p.

Znaczny stosunkowo odsetek uprawiających przemysł chłopów tłumaczy się przede wszystkim sztuczną linią graniczną przecinającą Białorusi etnograficzną, rozdzielającą sąsiednie wsie i nawet bliskich krewnych, którzy mimo wszystko usiłują utrzymać dawne stosunki. Wspólna mowa, ubiór i tańca przekraczają granicę, pozabawione

ważniejszych naturalnych przeszkód zupełna reszta. Sposoby uprawiania samego przemysłu są tak różne, a przemysłowcy, są tak uparci, przedsiębiorczy i niewyczerpani w pomysłach, by ze wszystkich stron zabezpieczyć siebie i towar od „wyspy”, że to chyba najlepiej świadczy o wielkich zyskach uprawianej przez nich rzemiosła.

Na zakończenie niżej podajemy tabelkę zaczerpniętą z dzieła G. Jungersa o przemycie. Liczby tej tabeli zupełnie wyraźnie ujawniają ekonomiczne podstawy przemysłu do Ros. Sow.

	Ceny w rub. poza granicami Z.S.R.R.	Ceny w rub. spółdzielniach sow.
Swetry damskie trykotowe szt.	5—8	20—30
Szaliki trykotowe szt.	3—6	12—15
Pończochy fildek. 1 p.	0,5—1,5	3,5—4
Farba olinowa 1 kg.	2—3	10—15
Skóra lakier. stopa	1—2	5—8
Grzebyki i t. p.	0,05—0,1	0,4—0,6
		sow.

Dzień polityczny.

W poniedziałek wieczorem przybył do Prezydium Rady Ministrów Marszałek Piłsudski, poczem odbyła się krótka konferencja p. premiera z Marszałkiem. Po tej konferencji Marszałek Piłsudski wyjechał na Zamek, gdzie odbył konferencję z P. Prezydentem Rzeczypospolitej.

Premier Bartel odbył w poniedziałek rano konferencję z marszałkiem Senatu Szymańskim, o godz. 1 i pół przyjął posła Mariana Zyndram-Kościałkowskiego, w godzinach popołudniowych premier odbył dłuższą konferencję z drugim zastępcą szefa sztabu generalnego płk. Pierackim. W godzinach wieczornych premier konferował kolejno z ministrami Kwiatkowskim i Kühnem.

Minister Spraw Zagranicznych August Zaleski przyjął dn. 29 bm. na audjencji posła Z.S.S.R. Bogomołowa, posła Stanów Zjednoczonych Stetsona i posła szwedzkiego D'Ankerswårda.

Dziś we środę odbędzie się o g. 3 popoł. posiedzenie pełnego klubu parlamentarnego B.B.W.R. pod przewodnictwem prezesa posła Sławka.

W kołach zbliżonych do klubu parlamentarnego B.B. mówiono dziś, że na dzisiejszym posiedzeniu sejmu prezes klubu B.B. pułkownik Sławek zgłosi wniosek w sprawie reformy konstytucji. Zarówno forma jak i treść tego wniosku jest trzymana w tajemnicy.

Minister Spraw Wewnętrznych gen. Sławojski przybył wczoraj do gmachu sejmu i odbył dłuższą konferencję z marszałkiem sejmu Daszyńskim i senatu Szymańskim.

Konferencja ta dotyczyła spraw, związanych z obchodem dziesięciolecia wskrzeszenia Niepodległej Polski.

Wczoraj minister Oświecenia Publicznego Świątkowski przedstawił w departamencie wyznaczeni nowoimianowanego dyrektora tego departamentu Franciszka Potockiego, który obejmie urządowanie w dniu dzisiejszym.

W dniu 30 bm. w godzinach wieczornych odbyło się pod przewodnictwem prezesa Rady Ministrów prof. Bartla posiedzenie Rady Ministrów, na którym załatwiono szereg spraw bieżących.

Między innymi Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy w sprawie ratyfikacji traktatu przyjaźni pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a cesarstwem perskim, oraz umowy handlowej z Persją podpisaną w marcu 1927 r. i projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie uzupełnienia statutu organizacyjnego Ministerstwa Rolnictwa.

Na wczorajszym posiedzeniu Rady Ministrów przeprowadzono dyskusję nad przedstawionymi przez ministra Skarbu projektami następujących ustaw: projekt ustawy o stałym podatku majątkowym, projektem ustawy o podwyższeniu i wyrównaniu stałych podatków gruntowych, oraz o unormowaniu poboru niektórych danin komunalnych, nad projektem ustawy o upoważnieniu ministra Skarbu do obniżenia podatku przemysłowego od obrotu, wreszcie, nad projektem ustawy zmieniającej brzmienie artykułu 5-go ustawy z dn. 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali.

Dnia 29 października podpisany został w Brukseli traktat arbitrażowy pomiędzy Polską a Luksemburgiem. W imieniu Polski traktat podpisał radca poselstwa, polskiego w Brukseli p. M. Histeia.

W dniu 7 listopada podjęte zostaną rokowania polsko-gdańskie w sprawie pożyczki. Rokowania rozpoczęły się w ubiegłym roku i przeszły następnie w fazę pisemnej wymiany zdań pomiędzy obu delegacjami. Materiał rokowań stanowiła znana decyzja Rady Ligi Narodów z dnia 19-go września 1925 roku określająca terytorjalny zasięg polskiej służby pocztowej w porcie gdańskim.

Odnaczenie arcybiskupa prawosławnego Teodozjusza. Przemówienie wojewody i arcybiskupa.

Dnia 30 października r. b. odbyła się w górnej sali Pałacu uroczystość wręczenia prawosławnemu arcybiskupowi wileńskiemu Teodozjuszowi odznaki Krzyża Komandorskiego z gwiazdą Orderu „Polonia Restituta“.

Aktu wręczenia dokonał wojewoda wileński p. Władysław Raczkiewicz w towarzystwie kierownika oddziału prezydyjnego p. W. Piotrowicza i kierownika Oddziału Wyznań p. A. Narwojsza i w obecności następujących osób: kuratora Okręgu Szkolnego p. St. Pogorzelskiego, prezydenta miasta p. J. Polejewskiego, p. J. Pilsudskiego, p. K. Okulicza, b. dyrektora Departamentu Wyznań, wice-wojewody St. Kiriakisa, członków Konsystorza Prawosławnego w Wilnie: archimandryty F. Morozowa, rektora Seminarium ks. T. Czernieckiego, ks. J. Kraskowskiego, ks. M. Kuszniowa, przeora klasztoru św. Ducha archimandryty Sawatjusza, dziekana prawosławnego miasta Wilna ks. Bielajewa i proboszcza Katedry ks. Diczkowski.

Po odczytaniu przez radcę Piotrowicza dyplomu orderu, stwierdzającego, iż Pan Prezydent Rzeczypospolitej w uznaniu wybitnych zasług, położonych w dziedzinie organizacji Kościoła Prawosławnego w Polsce nadał w dniu 3 maja 1938 r. arcybiskupowi prawosławnemu wileńskiemu Teodozjuszowi Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu „Odrodzenia Polski“, wojewoda Raczkiewicz wręcając odznakę tego orderu Jego Ekscelencji księdzu arcybiskupowi Teodozjuszowi, wygłosił następujące przemówienie:

Ekscelencjo, Najdostojniejszy Księżu Arcybiskupie,

Z uczuciem żywej radości wręcam dzisiaj W. E. w imieniu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej odznaki, Krzyża Komandorskiego z Gwiazdą Orderu „Polonia Restituta“. Wysokie odznaczenie jakie spotkało Ciebie, Czciogodny Arcybiskupie, jest dowodem tego uznania, jakie znalazła u Rządu Rzeczypospolitej praca Twoja pięcioletnia na trudnym i odpowiedzialnym stanowisku Najwyższego Dostojnika Kościoła Prawosławnego w Wilnie.

Objawiając 5 lat temu Rząd nad djeceją wileńską w chwili dla niej przelomowej, potrafił dzięki niezwykłemu taktycznemu, cierpliwości i niezłomnej pogodzie ducha usunąć wszelkie trudności i tarcia, uspokoić umysły i mając na względzie potrzeby duchowe powierzonych Twojej pieczy djeceji, pomyślny rozwój Kościoła i dobro Państwa, którego zostałeś obywatелеm, zdobyłeś, Ekscelencjo, wdzięczność Twoich współwyznawców, ich przywiązanie i miłość oraz ufanie i uznanie Rządu, czego wyrazem jest dzisiaj uroczystość.

Kościół Prawosławny, posiadający w Polsce wszelkie warunki pomyślnego rozwoju w myśl swych obowiązków tradycji, stoi dzisiaj w przededniu ostatniego utrwalenia podstaw swego stosunku do Państwa; znalazł on w Tobie dowodzącego i całym sercem i duszą oddanego tej wielkiej idei cichego i wytrwałego pracownika, za którym idą rzesze wyznawców prawosławnych.

A jeżeli dziś jeszcze znajduję się tacy, którzy nie bacząc na szkody, jakie przyniosą temu Kościołowi w Polsce, starają się oddalić chłaboży w szeregi jego wyznawców rozdwojenie i niesnaski, to śmiało rzec można, iż tego rodzaju próby znajdują skuteczną odprawę ze strony tych zdrowych czynników w polskim Kościele prawosławnym, które pod Twoim Ekscelencjo, światłym przewodem, w umiarkowaniu pokoju i zgody staną w szeregu wiernych synów Cerkwi prawosławnej i lojalnych obywateli Rzeczypospolitej.

Gdy bowiem tuż za wschodnią granicą naszego Państwa Kościół prawosławny pozostaje w stanie niezorganizowanym, gdy na zachodzie trwa wciąż w rozdrożeniu i niesnaskach, w Polsce właśnie znalazł Kościół prawosławny nie tylko schronienie, lecz i możność pełnego rozwoju.

I za to właśnie żę Ty, Najdostojniejszy Księżu Arcybiskupie, ten stosunek żywej i przychylny Rządu do Kościoła zrozumiał i żę dążenie do współpracy Kościoła z Państwem, jako dwóch instytucji wzajemnie sobie potrzebujących i wspierających się, postawił jako zasadę Swojej cichej i żobnej pracy, Rzeczypospolita Polska wyróżnia Cię, Ekscelencjo.

W imieniu Rządu i swoim własnym składam Ci, Ekscelencjo życzenia długich jeszcze lat pracy dla dobra Państwa i Kościoła.

W odpowiedzi na powyższe przemówienie p. wojewody ksiądz arcybiskup Teodozjusz wygłosił przemówienie, które brzmiało:

Ekscelencjo! W dzisiejszym tak uroczystym i pamiętnym dla mnie dniu, przyjmując z rąk Waszej Ekscelencji to wysokie odznaczenie, którym zaszczylił mnie Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, odczuwam potrzebę złożenia na ręce W. E. wy-

razów prawdziwego wzruszenia i wdzięczności które zechce W. E. przyjąć jako bezpośredni reprezentant Rządu. Od kilku lat dopiero mam zaszczyt być obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej. Zmuszony przez bezbożne prześladowanie, zagrażające mej godności Arcykapłańskiej, mojemu życiu, a nawet samemu sumieniu, — do porzucenia mego Ojczyzny, znalazłem tu w Polsce prawdziwą drugą Ojczyznę. Rząd Polski dał mi nie tylko bezpieczeństwo życia, lecz i możność pełnienia w spokoju mego powołania i służenia św. Cerkwi Prawosławnej na pożytek jej wiernych i ich Państwa. Co więcej, — praca moja została przychylnie przyjęta i oceniona, czego dowodem jest doręczenie mi dzisiaj wysokie odznaczenie. Składając gorące dzięki Bogu Najwyższemu za to, iż łaska Jego pozwoliła mi spokojnie pracować w winnicy Pańskiej, zanoszę jednocześnie przed tron Boski gorące modły za pomyślności Państwa Polskiego i Jego Wysokiego Rządu.

Wyrażając głębokie podziękowanie W. E. za niezmiennie i liczne dowody życzliwości i zaufania, składane mi wielokrotnie, proszę o zakomunikowanie wyżej wyrażonych moich uczuć Wysokiemu Rządowi Rzeczypospolitej.

Po złożeniu przez obecnych żyć odznaczonych, p. wojewoda Raczkiewicz podejmował księdza arcybiskupa Teodozjusza w ściślejszym gronie śniadaniem, w którym między innymi wziął udział bawący w Wilnie dowódca O. K. III generał A. Litwinowicz.

Z całej Polski.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

Uczczenie bojowników o niepodległość.

Dnia 1-go listopada zostanie odsłonięta w Warszawie na placu Teatralnym tablica pamiątkowa, wmurowana w gmachu ratuszowym w ścianie dawnego urzędu ochrony na uczczenie pamięci więźniów i męczonych w murach ratusza bojowników o niepodległość.

Napis na tablicy będzie brzmiał: „Bojownikom o niepodległość i wolność, męczonym w murach ratusza przez ochronę rosyjską wdzięczna ludność Warszawy“.

Pierwszego listopada o godzinie 9-ej rano podczas odsłonięcia tej tablicy na Placu Teatralnym odbędzie się wielki pochód robotników ze sztafardami i organizacjami, który skierowany będzie do cytadeli, gdzie nastąpi złożenie wieńców na grobie bojowników o niepodległość.

Z bitwy Kowieńskiej.

Kongres lekarzy.

KOWNO. 30.X. (Ate.). Jutro rozpocznie się w Kownie kongres lekarzy na który mają przyjechać przedstawiciele Łotwy, Estonii i Finlandii.

Zawieszenie „Rytasa“.

KOWNO. 30.X. (Ate.). Władze tutejsze zawiesiły na przeciąg miesiąca dziennik „Rytas“ i obłożyły go grzywną 300 litów z powodu podawania nieścisłych wiadomości o sądach w Wilkowskach.

Z Białorusi Sowieckiej.

Plaga bezdomnych.

MIŃSK. 30.X. (kor. własna). Mińska „Zwiedza“ notuje niebawmy dotychczas napływ bezdomnych do miast Białorusi Sow. Są to po większej części robotnicy sezonowi, którzy po ukończeniu robót w polu, gromadnie wracają do miast w poszukiwaniu pracy. Większość bezdomnych stanowią nielelni chłopcy i dziewczęta.

Numerus clausus dla zamożniejszych.

MIŃSK. 30.X. (kor. wł.). Ze względu na wielką liczbę uczącej się młodzieży na białoruskim uniwersytecie w Mińsku, władze akademickie, zgodnie z otrzymanymi wskazówkami, wydalły szereg akademików, rodzice których posiadają większy majątek, są kupcami lub zajmowali jakiegokolwiek poważniejsze stanowisko w dowojennych urzędach rosyjskich.

Jan Bułhak

ARTYSTA-FOTOGRAF.
Jagiellońska 8, telefon 968, przyjmuje
od godz. 9—6 3431

Ekipa polska na konkursy hipiczne.

NOWY YORK, 30.X. (Pat.). Ekipa polska polska na konkursy hipiczne przybyła w poniedziałek na parowcu „Cleveland“. Stowarzyszenia Polaków amerykańskich w Detroit i w innych miastach okolicznych organizują specjalne wycieczki do Nowego Yorku na konkursy hipiczne, w których ekipa polska będzie brała udział.

Wyniki wyborów do szwajcarskiej Rady Narodowej.

BERN. 30.X. (Pat.). Wybory do Rady Narodowej dały następujące wyniki: radykal 58 mandatów (dotychczas 59), katolicy 46 (42), socjaliści 50 (49), partia chłopska 31 (31), liberali 6 (7), stronnictwo społeczne 3 (5), komuniści 2 (3). Bezpartyjni zachowali dotychczas 2 mandaty.

Przedwyborcza mowa Smitha.

WIEDEŃ, 30.X. (Pat.). Jak donoszą dzienniki wiedeńskie, kandydat partii demokratycznej na prezydenta Stanów Zjednoczonych Smith wygłosił w Baltimore mowę, w której zarzucił republikanom głoszenie wobec państw europejskich innej doktryny, niż ta, którą sami stosują w Ameryce środkowej i południowej. Smith miał zapowiedzieć, że w razie jego wyboru uniemożliwi wyzyskiwanie narodów słabszych i przedsięwzięcie kroki celem usunięcia przyczyn wojny.

„Zeppelin“ wraca.—Czy wróci?

BERLIN, 30.X. (Pat.). Radjostacja niemiecka w Friedrichshafen podaje, nie otrzymała dziś żadnych bezpośrednich wiadomości ze stacji radiowej „Zeppelina“. Przybycie sterowca do Niemiec spodziewane jest we czwartek bieżącego tygodnia. Agencja Reuters otrzymała radio-depeszę z parowca Mauritania, w której podaje, że „Zeppelin“ widziany był nad Atlantykiem w odległości około 1500 klm. na wschód od Nowej Funlandji.

Sterowiec napotkał na silny wiatr południowo-wschodni.

Katastrofalna powódź.

CIEPLICE, 30.X. (Pat.). Wzrost temperatury w ostatnich dniach i ustawiczne deszcze spowodowały w okolicach Cieplic katastrofę powodzi. Woda zalała pola i łąki. Szkody materialne są bardzo znaczne.

Ważne obrady starostów woj. nowogródzkiego.

NOWOGRODEK, (tel. własny). Wczoraj rozpoczął się tutaj zjazd starostów województwa. W obradach biorą również udział prok. S. Ap. p. Przyłuski, prok. S. Okr. p. Chodecki, przedstawiciel Kuratorium Szkolnego p. Młodkowski i naczelnicy wydziałów Urzędu Wojewódzkiego. Przewodniczył wojewoda Bęczkiewicz. Na porządku dziennym znajdują się sprawy gospodarcze i oświatowe. Poruszano sprawy cen chleba, maki, rezerw zbożowych jako też samowystarczalności gospodarczej. Omawiano też sprawę kredytów dla rolników, którzy wobec nieurodzaju nie mogą uiścić się z zaciągniętych w Banku Rolnym zobowiązań. Sprawy oświaty pozaszkolnej referował p. Młodkowski.

Bezprawia władz litewskich.

Aresztowanie 9 obywat. polskich na pograniczu.

Ostatnio na pograniczu polsko-litewskim coraz częściej zdarzają się wypadki bezpodstawnych aresztowań obywateli polskich przez władze litewskie. Obecnie znów mamy do załatwienia fakt prowokacyjnego zachowania się granicznych władz litewskich. Przedwczoraj na odcinku granicznym Drusieniki aresztowano 9 obywateli polskich, którzy na podstawie przepustek rolnych powracali do Polski. Są to: Anszajtis Maigorzata, Rusicka Agata, Rublis Antonina, Jugler Antonina, Bubis Helena, Czariojewicz Albina, Marjan i Józef Anszopisowie.

Los aresztowanych nie jest bliżej znany.

Cło przywozowe od żyta.

W dniu wczorajszym ukazało się w Nr. 91 „Dziennika Ustaw“ Rzeczypospolitej Polskiej pod poz. 81 rozporządzenie ministrów skarbu, przemysłu i handlu oraz rolnictwa z dnia 29.X. 1928 r. w sprawie ustanowienia cła przywozowego od żyta w wysokości 11 zł. od 100 kło. Od żyta nadanego za dokumentem przewozowym do bezpośredniego przywozu do polskiego obszaru celnego najpóźniej w przeddzień wej-

ścia w życie niniejszego rozporządzenia jako też od żyta zalegającego w dniu ogłoszenia rozporządzenia niniejszego w celnych składach urzędowych, kolejowych oraz nieurzędowych, pozostających pod zamknięciem celnym cło nie będzie pobierane w ciągu dni siedmiu po dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie trzeciego dnia po ogłoszeniu.

Kronika telegraficzna.

— Wybory do Izby Przemysłowej w Poznaniu odbyły się w poniedziałek. Procent głoszących nie przekraczał po za pierwszą kategorią 20 proc. uprawnionych. We wszystkich grupach przeszły kompromisowe listy polskie ogromną większością głosów.

— Bezpośrednia komunikacja m. r. s. pomiędzy Gdynią a portami Ameryki Północnej zamierza otworzyć w najbliższym czasie jedna z wielkich linii okrętowych.

— Układ pożyczkowy między Niemcami a Rumunią został podpisany onegdaj w Berlinie. Układ pożyczkowy z bankierami francuskimi ma być podpisany na początku listopada.

— W czasie uroczystości otwarcia przez Herriota posiedzenia Rady Miejskiej w Lyonie jeden z obecnych, sledzacy pomiędzy publicznością zabrał głos i czyniąc aluzję do niedawnych krwawych wypadków w Pens zniżywał Mera.

Nastąpiło zamieszanie, w czasie którego wybito kilka szyb. Herriot zawiązał posiedzenie i wezwał policję, która przy pomocy kilku członków Rady usunęła z sali obrad manifestantów. Trzy osoby zostały aresztowane.

— Sytuacja w związku ze strajkiem robotników portowych w Melbourne jest w dalszym ciągu niewyjaśniona. — Napady i zamachy bombowe skierowane są przede wszystkim przeciwko ochotnikom włoskim i greckim, którzy obecnie sami walczą w swojej obronie przy użyciu nożów. Policja prowadzi energiczne śledztwo w celu wykrycia sprawców zamachów bombowych.

— Pogrzeb ofiar ostatniej katastrofy pod Recem w Rumunii odbył się wczoraj. Na pogrzebie był obecny minister komunikacji Dimitriu. Wczoraj zmarły w szpitalu dalsze dwie osoby. Są to palacz i pomocnik palacza pociągu pośpiętnego.

— Włamał się wczoraj w nocy do lokalu poselstwa szwajcarskiego w Zagrzebiu nieznany złoceńcy, którzy skradli 5000 dynarów i zbiegli.

— Kampania wyborcza w Ameryce rozwija się ostatnio niezwykle intensywnie. Hoover w dalszym ciągu ma olbrzymie powodzenie. Rzeczoznawcy przypuszczają, że tylko jakiś cud mógłby wywołać jego porażkę.

Z Rosji Sowieckiej.

Rozwój partii komun. Z. S. R. R.

MOSKWA. 30. X. (kor. własna). Zgodnie z opublikowanymi danymi wydziału statystycznego C. K. partii komunistycznej Związku Republik Sow., liczba członków partii w chwili obecnej wynosi 1,41806 osób. W porównaniu z rokiem ubiegłym (1. I. 1928) liczba ta zwiększyła się o 113589 osób.

W tym czasie w skład partii wchodziło 740561 robotników (56,8 proc.), 299091 chłopów (22,9 proc.) i 264 649 urzędników (20,5 proc.). W chwili obecnej liczba robotników komunistów wzrosła do 848.764 (69,9 proc.), chłopów 309 492 (21,8 proc.) i urzędników spadło do 259 804 (18,5 proc.). W ten sposób komuniści w dalszym ciągu stanowią nieco więcej niż 1 proc. całej ludności Ros. Sow.

Zwiększenie ilości członków partii komunistycznej i zmiana stosunku procentowego na korzyść robotników, tłumaczy się szeroka agitacja rozwinięta z rozkazu kierowniczych organów partii w październiku ub. roku i zniesieniem całego szeregu ograniczeń w Omsku do tej warstwy społeczeństwa sow. i do najuboższych warstw ludności wiejskiej (biedoty). Zmniejszenie liczby urzędników w partii zostało wywołane wprowadzeniem specjalnych ograniczeń w stosunku do kandydatów z urzędników, ci bowiem ze względu na wielkie korzyści związane z posiadaniem „głosów“ komunistów tłumnie zapisywali się do partii komunistycznej.

PROGRAM

Zjazdu Literatów Polskich w Wilnie

od 1 — 4 listopada 1928 r.

CZWARTEK. 1. XI.

- 8.10. Powitanie gości na dworcu wileńskim. Ojczad do kwatery.
- 10.30. Nabożeństwo w bocznej kaplicy kościoła św. Jana odprawione przez J. M. X. Rektora Czesława Falkowskiego.
- 11.00. Zebranie uczesników Zjazdu oraz Konwentu Seniorów, celem ustalenia porządku obrad. (w sali Senatu U. S. B.).
- 12.30. Uroczyste otwarcie Zjazdu Literatów w Sali Śniadeckich U. S. B. a) zagajenie przez Z. Z. L. P. w Wilnie prof. St. Pigoń, b) wybór prezydium Zjazdu, c) przemówienie przewodniczącego, d) przemówienia powitane: J. M. X. Rektora Cz. Falkowskiego, wojewody Wł. Raczkiewicza, J. E. X. Biskupa Wł. Bandurskiego, prezydenta miasta J. Polejewskiego, e) przemówienia delegatów Związku Literackiego z Warszawy, Lwowa, Krakowa i Poznania, f) wykład prof. Stanisława Pigońa p. t. „Święto koła i święto Dnia“. Wstęp wolny.
- 15.30. Śniadanie wydane w Klubie S-lacheckim przez Związek Zaw. Literatów Polskich w Wilnie.
- 20.00. 51-sza „Środa Literacka“ w bibliotece Wydziału Sztuk Pięknych U. S. B. ul. św. Anny 4. Wstęp wolny dla członków Z.Z.L.P. oraz gości zaproszonych w karty wstępu, które wydaje Oddział Sztuki, ul. Magdaleński 2, (tel. 7) od godz. 10 — 12 w dni powszednie.

PIĄTEK. 2. XI.

- 10.00. Obrady w Sali Senatu U. S. B. (wejście z ul. Uniwersyteckiej 3, 1-sze piętro).
- 13.00. Zwiedzanie miasta pod przew. prof. F. Ruszczyka.
- 17.00. Obrady (jak wyżej).
- 19.00. Wspólna pielgrzymka na cmentarz Rossa i złożenie wieńca przed pomnikiem-kaplicą poległych w obronie Wilna bohaterów.
- 21.00. Pełna próba dla Zjazdu Literatów „Rycerza z La Manzy“ poematu dramatycznego Tadeusza Kołłątaja w 5 odsłonach w Ruducie. Wstęp wolny dla uczestników Zjazdu, członków Z.Z.L.P. w Wilnie, prasy, stałych gości Śród Literackich oraz osób zaproszonych przez zespół Reduty.

SOBOTA. 3. XI.

- 9.00. Obrady (jak wyżej).
- 11.00. Wycieczka samochodami do Trok, zwiedzenie jezior i ruin oraz gminy karmelskiej, śniadanie w kasylnie K.O.P. prowadzą: prof. F. Ruszczyk i konserwator J. Remer.
- 16.30. Zebranie towarzyskie u p. wojewody Raczkiewicza.
- 18.00. Zakoczenie obrad (jak wyżej).
- 21.00. Raut wydany przez prezydenta miasta Wilna odbędzie się w górnej sali hotelu Georges'a.

NIEDZIELA. 4. XI.

- 10.00. Zwiedzanie miasta (jak wyżej).
- 12.15. Akademia Mickiewiczowska w Ruducie. Utwory własne i przemówienia wygłoszą m. in.: prof. St. Pigoń, Juliusz Kaden-Bandrowski, Józef Jedlicz, Jan Lechoń. Stanisław Mitaszewski, Antoni Stonimski, prof. Marjan Zdziechowski. Wiersze Mickiewicza wypowiedzą: Juliusz Osterwa, Józef Karbowski, Kazimierz Vorbrodt. Pieśni wykona chór mieszany „Echo“ pod dyr. prof. Wł. Kalinowskiego. Bilety w cenie od 50 gr. do 3 zł. sprzedaje wcześniej biuro podróży „Orbis“ ul. Mickiewicza 11.
- 15.00. Śniadanie prywatne u prof. M. Zdziechowskiego oraz w restauracji St. Georges Mickiewicza 20.
- 18.00. Czarna kawa wydana przez prezesa Z. Z. L. P. w Wilnie prof. St. Pigońa, Wielka 17.
- 22.30. Pożegnanie gości na dworcu wileńskim. Uroczyste otwarcie Zjazdu Literatów w Sali Śniadeckich Uniwersytetu Stefana Batorego (wejście z ul. św. Jankiej) odbędzie się we czwartek, 1 listopada o godz. 12.30 w pot. Wstęp wolny. Komitet Organizacyjny serdecznie z a p r a s z a s p o ł e c z e ņ s t w o do wzięcia tłumnego udziału w tej podniosłej uroczystości, którą zaszczycą swą obecnością przedstawiciele władz z p. wojewodą na czele, duchowieństwa, sfer artystycznych i t. d.

Akademia Mickiewiczowska w Ruducie w niedzielę 4 listopada o godz. 12.15 będzie uświetnieniem pamiętnych dni pierwszego w Wilnie zjazdu literatów z całej Polski. Wystąpią na niej ze zbiorowym holdem dla narodowego Wieszczki wybitni poeci i literaci, jak J. Kaden-Bandrowski, J. Jedlicz, J. Lechoń, St. Mitaszewski, A. Stonimski. Utwory Mickiewicza odtworzone zostaną przez Juliusza Osterwę, Józefa Karbowskiego i Kazimierza Vorbrodta. Chór mieszany „Echo“ pod kierownictwem prof. Wł. Kalinowskiego wykona kilka pieśni. Akademia będzie wyjątkowo wydana w dziedzinie kulturalnej w naszym mieście. To też w bilety (od 50 gr. do 3 zł.) należy zapoznać się zawczasu w biurze „Orbis“ Mickiewicza 11. Upraszaja się publiczność o przybycie w strojach wizytowych.

51-sza Środa Literacka w zwykłym lokalu (ul. św. Anny 4 parter) ze względu na odbywające się w Wilnie Zjazd Literatów odbędzie się dnia 1 listopada (dzień W. W. Świętych) o godz. 8-ej wieczorem. Głoszący na niej pisarze odtąd nie będą mieli charakteru wyjątkowo świątecznego. Ze względu na spodziewaną frekwencję zechcą Szan. Goście miejscowi zapoznać się z zaproszenia w Oddziale Sztuki, ul. Magdaleński 2, tel. 7, najpóźniej w przeddzień (we środę) od 10-ej do 12-ej godziny w południe. Wstęp dla członków Z. Z. L. P. bez ograniczeń.

Rower do sprzedania

Kolonja Wileńska, 5 klm. od dworca w stronę Wilejki, dom Nr. 7, Jasus.

Bibliografia pedagogiczna.

(Por. „Kurjer Wileński“ z dnia 14 października nr. 230).

Władysław Witwicki, Zarys Psychologii. Podręcznik dla uczniów szkół średnich i seminarjów nauczycielskich. Książka Atlas 1928. Str. 192 z 49 ilustracjami.

Książka pióra prof. Witwickiego wypełnia — na dobrą sprawę — lukę, która do ostatniej chwili odczuwana była dotkliwie w szkołach, pozbawionych właściwie podręcznika do nauki psychologii.

Wyborny układ materiału jest najpierwszą zaletą podręcznika, odpowiadającego w tym względzie w znacznej mierze

publikacji profesora Kazimierza Twardowskiego, niezmierznie trudnej do nabycia. Rozdziałem wstępnym jest ustęp o świecie fizycznym i świecie psychicznym, poczem traktowane są dyspozycje psychiczne, fizjologia układu nerwowego, podział zjawisk psychicznych, wrażenia zmysłowe, spostrzeżenia, uwaga, pamięć, fantazja, myślenie, sugestia, uczucia, wola, temperament i usposobienie, nakoniec choroby psychiczne.

Obszerny ustęp o złudzeniach geometrycznych może w praktyce szkolnej ulec redukcji. Rozdział o myśleniu jest nawiązaniem do nauki logiki, która wraz z psychologią składa się na roczny kurs w szkole średniej.

Naukowy poziom książki świetnego uczonoego, odpowiadający współczesnemu

stanowi wiedzy, nadsaje podręcznikowi pierwszorzędą wartość, a jasność wywodu i piękny, żywy język czynią go wprost bezkonkurencyjnym.

Osobną zaletą podręcznika są liczne ilustracje.

Stanisław Szober i Walery Nowicki. Ćwiczenia językowe. Gramatyka, styl i pismo w szkole powszechnej. Uwagi metodyczne dla nauczycieli. M. Arct. Warszawa 1928. str. 112.

Wytrawny gramatyk i nauczyciel pracujący w szkole powszechnej, podzieli prace ułożenia ćwiczeń językowych i gramatycznych dla szkoły powszechnej, dostosowanych do programu ministerjalnego. Z pięciu zapowiedzianych części, które obejmują pięć oddziałów szkoły (od drugiego do

szóstego), ukazał się pierwszy zeszyt, właściwie zaś pierwsza jego połowa, wydawnictwo bowiem będzie dwudzielne t. j. dla uczniów i nauczycieli (uwagi metodyczne).

Zeszyt zawiera 112 ćwiczeń, wyczerpujących w ciągu roku materiał przepisany na drugi oddział szkoły powszechnej, o wysokiej wartości metodologicznej i praktycznej. Należy zaznaczyć, że uwagi te polegają na doświadczeniach nauczycielskich, jest zatem prawdopodobne, że będą odpowiadały przeciętnym warunkom w szkołach.

Rysunki rozlane w tekście mają zadanie podstawowe i często stanowią główny punkt oparcia jednostki lekcyjnej. Ślicznie wykonane są dwa barwne obrazy, z mieszczące na końcu książki. Całość, jeśli

zostanie wykonana, może stanowić elementaryst metodologiczny do nauki języka polskiego, wcale nie obojętny dla odpowiednich klas szkół średnich.

J. Czyżowski i M. Kowalewski. Ćwiczenia samodzielne z fizyki dla uczniów klasy VI szkół powszechnych według programu M-stwa W. R. i O. P. M. Arct. Warszawa 1928. Zeszyt I. Ćwiczenia wstępne. Str. 22.

Wydawnictwo pomocnicze, upraszcza znacznie pracę nauczyciela fizyki na stopniu propedeutycznym, dając uczniom luźne karty, zbliżone charakterem do formularzy, które razem składają się na wstępny kurs fizyki. Odcinając nauczyciela, stanowi wydawnictwo wartościowy środek pomocniczy dla uczniów. Adolf Hirschberg.

Życie gospodarcze.

Jedno z haseł naczelnych.

Z powodu Dnia Oszczędności.

Wzorem innych krajów europejskich świećmy w Polsce od kilku lat Dzień Oszczędności obchodzony w sposób uroczysty. Składa się nań szereg uroczystości, przemówień, a przede wszystkim w dniu tym rozpoczyna się rozległa propaganda oszczędnościowa za pomocą ulotek i broszur ad hoc napisanych.

O ile można wywnioskować z danych statystycznych, wzrost oszczędności w Polsce, poczynił w latach ostatnich względnie biorąc bardzo znaczne postępy. Ale dla zachwytu nie ma tu miejsca, albowiem cyfry absolutne, dotyczące naszego stanu oszczędności nie stoją w żadnym stosunku do potrzeb 30 milionowego państwa, a w porównaniu z krajami o pewnej kulturze gospodarczej stoją pod tym względem na szarym końcu. Nie chodzi o to, aby stwierdzić przyczyny takiego stanu rzeczy i znaleźć motywy usprawiedliwiające, tak nikły absolutnie biorąc stan oszczędności w Polsce, ale żeby podnieść jak ważne znaczenie ma dla rozwoju życia gospodarczego państwa proces kapitalizacji wewnętrznej. Należy zdać sobie z tego sprawę, że kraje, w których proces ten nie dał wyników imponujących, nie mogą liczyć na to, aby kapitał zagraniczny w poważnym mierze ku nim ciągnął. Jest to przecież aksjomat niewymagający komentarzy. Dlatego też nie wolno się nam ograniczać do normalnej akcji propagandowej, związanej z Dniem Oszczędności, lecz winniśmy akcją taką prowadzić bez przerwy wszelkimi środkami, jakie są już znane i na jakie tworząca myśl ludzka potrafi się zdobyć. Jeżeli środki normalne

okazałyby się niewystarczające, należałoby obmyśleć tego rodzaju atrakcje, któreby mogły przyciągnąć do kadr ludzi oszczędzających element w tej dziedzinie najbardziej oporny. Specjalną uwagę zwrócić należy na młodzież, która pod tym względem stanowi element najbardziej podatny, a której wychowanie w duchu oszczędności decyduje o świetnej przyszłości gospodarczej każdego, a więc i naszego kraju. Nie jest zadaniem artykułu dziennikarskiego wskazywanie dróg, jakimi propaganda oszczędnościowa kroczyć musi zwłaszcza, że są w Polsce czynniki, które tej działalności wiele studiów i czasu poświęciły i jeszcze poświęcają. Wdzięczne to pole pracy dla naszych kas oszczędności i związków jej reprezentujących, a zwłaszcza dla Pocztyw Kasy Oszczędności, która w tym kierunku dużo już inicjatyw wykazała. Możemy się cieszyć, że idea oszczędnościowa uczyła i nas widocznie i znaczne postępy, lecz nie wolno nam sądzić, iż osiągnięte rezultaty mogą napawać nas dumą. W naszej dzisiejszej sytuacji Dzień Oszczędności winien być zapoczątkowaniem roku, a nawet lat oszczędnościowych, czyli nieprzerwanego okresu tworzenia wszelkimi wysiłkami kapitału rodzimego, któryby ożywił doświadczone słabe tony naszego życia gospodarczego i stworzył podstawy naszej samodzielności gospodarczej i dobrobytu mas. W tym kierunku żaden wysiłek nie jest zbyteczny, a największą nawet ofiarą nie dorównuje rezultatom, jakie taka skoordynowana, celowa i nieprzerwana akcja dać może.

Ubezpieczenie kredytów eksportowych.

W tych dniach Państwowy Instytut Ekspertowy złożył Min. Skarbu projekt utworzenia T-wa Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych w Polsce. Projekt uzasadniony jest konieczną potrzebą stworzenia instytucji, która by się zajęła asekuracją kredytów tego rodzaju. Za jeden z najważniejszych motywów projektu uznaje fakt, że poza słabością kapitałową naszych firm eksportowych oraz brakiem należycie działającej organizacji kredytowej dla eksportu, kierunki geograficzne naszego wywozu nie są dotąd jeszcze określone metodycznie, lecz wynikają z naturalnej w naszych warunkach tendencji pracowania na drogach i rynkach najbliższych, a przeto najłatwiejszych.

Potrzeba zróżniczkowania rynków odbiorczych staje się jednym z naczelnych zadań naszej polityki eksportowej. Zatem za idzie konieczność uruchomienia tych wszystkich środków, jakie przyczynić się mogą do wprowadzenia towaru polskiego na nowe, nieznane jeszcze dotąd dla eksportera polskiego, rynki. Jednym z nich będzie zagwarantowanie mu ryzyka, transakcji eksportowej, względnie zsekurywanie części tegoż ryzyka, a temsamem ośmieszenie go do ekspansji i przez ułatwienie uzyskania kredytu eksportowego, zachęcenie go do szukania dla swej produkcji nowych odbiorców.

P. I. E. po przeprowadzeniu gruntownych studiów nad istniejącymi i korzystnie działającymi systemami ubezpieczeń kredytów i gwarancji zagranicą, oraz po zbadaaniu wyników akcji, prowadzonej przez instytucje zagraniczne, doszedł do wniosku, że sytuacja eksportu polskiego dojrzała do wprowadzenia urządzeń analogicznych. W tem przeświadczeniu nawiązano kontakt z

czynnikami miarodajnymi prywatnych zakładów ubezpieczeniowych oraz z Związkiem Banków w Polsce, zapytując o ustosunkowanie się tych sfer do ewentualnego stworzenia instytucji gwarancji i ubezpieczeń kredytów eksportowych w Polsce. Znalazłszy w odpowiedziach tych czynników zrozumienie potrzeby stworzenia odpowiednich instytucji w kraju, podzielane również przez sfery przemysłowe, P. I. E. zwołał konferencję wstępną, na której stwierdzono zgodność poglądów. Jednocześnie zaś obecni na konferencji przedstawiciele ubezpieczeń wyrazili w formie niewiązającej przekonanie, że polskie t-wa ubezpieczeniowe do projektowanej spółki przystąpią z zaangażowaniem współpracy i kapitału do przypuszczalnej wysokości miliona złotych. Podobne oświadczenie złożył również przedstawiciel banków, wymieniając przypuszczalną cyfrę udziału w sumie półtora miliona złotych, o ile rząd będzie również uczestniczył w kapitale akcyjnym. W wyniku tej konferencji wyłoniono komisję do opracowania statutu przyszłego towarzystwa, ogólnych warunków ubezpieczeń i planu działalności.

Obecnie, po ostatecznym uzgodnieniu projektu statutu, ogólnych warunków ubezpieczeń i planu z punktem widzenia postulatów władzy nadzorczej dla ubezpieczeń, P. I. E. zamierza w porozumieniu z M. P. i H., Rolnictwa, Skarbu i Bankiem Gosp. Kraj., zwołać konferencję z udziałem sfer ubezpieczeniowych, bankowych, przemysłowych i handlowych, na której projekt ten będzie poddany wszechstronnej dyskusji w celu ostatecznego uzgodnienia stanowisk czynników zainteresowanych oraz powzięcia uchwał dotyczących realizacji projektu.

Z CAŁEJ POLSKI.

Konferencja w sprawie stosunku zrzeszeń samorządowych do propozycji Banku Gospodarstwa Krajowego. W dniu 15 b. m. odbyła się w lokalu Związku Młodych Rady delegatów Związku Młodych i Zarząd Rady Zjazdów Samorządu Ziemińskiego, konferencja w stosunku centralnych zrzeszeń samorządowych do propozycji Banku Gospodarstwa Krajowego, wejścia przedstawicieli samorządu do władz tegoż Banku.

Konferencja miała za zadanie wyjaśnienie sobie wzajemne stosunku obu organizacji do tego zagadnienia. W przemówieniach przebiegały dwa zasadnicze poglądy t. j. że udział przedstawicieli samorządowych w Radzie Banku należy uważać za korzystny, że warunki jego są bardzo ciężkie i że w żadnym razie udział ten nie powinien w niczem zaszkodzić istniejącym własnym instytucjom kredytu komunalnego, jak Banki Komunalne w Warszawie i Poznaniu.

Z okazji konferencji udała się do Ministerstwa Skarbu delegacja złożona z przedstawicieli obu organizacji, która została przyjęta przez p. wice-ministra Grodyńskiego i która wyraziła następujące postulaty:

1) aby Ministerstwo Skarbu zechciało przed dyktowaniem pewnych zasadniczych posunięć w dziedzinie kredytu komunalnego uwzględnić uwagi i życzenia organizacji samorządowych;

2) aby przy rozmaitych decyzjach i rozporządzeniach zechciało wziąć pod uwagę nie narażanie na szwank lub szkód istniejących instytucji kredytowych, będących własnością samorządową, a w związku z tem aby nie stawiali przeszkód zamierzonym przez nie emisjom;

3) poruszono dodatkowo sprawę omawianą już w pismach samorządowych, ustosunkowania się Ministerstwa Skarbu do

wypłacenia dodatków samorządowych do podatku dochodowego za r. 1925.

Ostatnio wydane orzeczenie N. Trybunału Administracyjnego spowoduje wszystkie samorządy do występowania o przypadające im dodatki w rozmiarze niezmniejszonym przez „ustawę sanacyjną”. Będzie to zmuszało do całej masy czynności i w samorządach i w urzędach. Omiąć by się one dały przez odpowiednie zarządzenie Min. Skarbu, polecające dostosować ogólnie wypłaty zgodnie z orzeczeniem N. Trybunału Adm.

P. wice-minister żywienia te obiecał przedstawić p. ministrowi Skarbu.

Lotnictwo cywilne. Wydział Lotnictwa Cywilnego Ministerstwa Komunikacji podaje następujące dane statystyczne o dokonanych lotach i przewozach na liniach cywilnej żegluzi powietrznej we wrześniu 1928 r.

1) dokonano lotów przewidzianych i dodatkowych ogółem 370,
2) dokonano lotów przewidzianych średnio dziennie 15,
3) płatowce przeleciały ogółem kilometrów 121.900,
4) średni lot wynosił kilometrów 329,
5) przewieziono podróźnych ogółem 796,
6) na 1 lot przypada podróźnych średnio 2,2,
7) przewieziono ładunków ogółem klg. 27.654,
8) przewieziono korespondencji pocztowej 3.428,
9) za 1 lot przypada ładunków i pocztę 84,
10) ogólna waga dokonanych przewozów w kg. 98.742,
11) na 1 lot przypada ogólnej wagi przewozów klg. 267,
12) ilość przewiezionych pasażerów — kilometrów 262.250,
13) ilość przewiezionych kilogr. ładunków 3.083.845,
14) ilość przewiezionych kilogram — kilometrów wliczając pasażerów po 35 kg. pocztę, bagaż ręczny i towary 32.531.186.

Kupuj wyroby krajowe — nie są gorsze od zagranicznych.

Wieści i obrazki z kraju.

Troska rządu o Wileńszczyznę.

Echa ostatniego pobytu p. wojewody Raczkiewicza w Warszawie.

Wczoraj powrócił z Warszawy p. wojewoda Władysław Raczkiewicz i objął urzędowanie.

Jak już pisaliśmy podczas swej bytności w Warszawie p. wojewoda wziął udział w konferencji u pana premiera K. Bartla, w której również uczestniczyli pp. Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Reform Rolnych i Robót Publicznych. Na konferencji tej rozpatrywane były kwestje w związku z wytworzoną sytuacją gospodarczą na terenie województwa wileńskiego. W wyniku narad postanowiono:

1) wysygnąć sumę 750.000 zł. na odbudowę zniszczonych osiedli z czasów wojny światowej,
2) przeprowadzić o twardej nawierzchni drogę Wilno—Widze, co da również możliwość zarobku miejscowej ludności;
3) przyznać pożyczkę dla gminy m. Wilna w wysokości 1.000.000 złotych na przeprowadzenie prac inwestycyjnych w dziale podniesienia stanu gospodarki miejskiej w szczególności skanalizowania miasta i naprawy bruków.

Również między innymi została poruszona sprawa ulg podatkowych dla ludności województwa wileńskiego, w sprawie tej p. Minister Skarbu obiecał wysłać swego delegata, który na miejscu po zorientowaniu się w sytuacji i po uzgodnieniu swoich wniosków z p. wojewodą przedłoży je p. ministrowi Skarbu. W najbliższym czasie rozpoczyna swe urzędowanie w myśl odnośnej uchwały Rady Ministrów. Komisja Usprawnienia Administracji Państwa.

W skład komisji wszedł również p. wojewoda Raczkiewicz, któremu została poruczona sekcja, mająca za zadanie rozwiązanie zagadnienia decentralizacji Administracji Państwa.

KRONIKA GRODZIENSKA.

— Dzień oszczędności. 31 października Grodzień i powiat grodzieński będą obchodzić dzień propagandy oszczędności. Z tej racji Komitet ogłosił odezwę, w której między innymi mówi:

Ojczyzna wymaga teraz od nas nowej służby! Nie wymaga ona od nas teraz życia, nie mienia — lecz mroćwiej, systematycznej, ofiarnej pracy, budowania jej nowego, własnego domu — a dom ten musi być zasobny i zaopatrzony na czarną godzinę — dobrobyt zaś nasz, mieszkańcy jego, będzie dobrobytem całości, dobrobytem Najjaśniejszej Rzeczypospolitej naszej. A wszak wszyscy ją kochamy, krew swoją gotowiśmy, za nią przelać — nie poskąpimy więc i wysiłku nad sobą, by rozwijać w sobie i innych zmysł oszczędności, złożyć fundament dobrobytu osobistego i zamożności Państwa.

Odezwe podpisał: Komunalna Kasa Oszczędności Pow. Grodzieńskiego, Bank Ludowy w Grodnie, Kasa Stefczyka w Grodnie, Bank Kupiecki w Grodnie, Spółdzielnia Kredytowa „Samopomoc” w Grodnie, Spółdzielnia Rzemieślniczo-Handlowa w Grodnie, Dyrekcja Szkół Średnich Męskich i Żeńskich, Inspektor Szkolny, Sejmik Grodzieński, Magistrat miasta Grodzień, Powiatowe Spółdzielcze Instytucje Pożyczkowo-Oszczędnościowe.

Nowości wydawnicze.

— Ukazał się Rocznik V. wydawany przez Wyższą Szkołę Handlową w Warszawie pod redakcją Kazimierza Kasparskiego, Konstantego Krzeczowskiego i Bolesława Mikszewskiego. Rocznik zawiera następujące prace naukowe wychowawców Szkoły: — Balcerzaka Władysława: Przemysł filmowy w Polsce.
— Brannego Franciszka: Ewolucja prawodawstwa mieszkaniowego na Śląsku w latach 1917—1927.
— Cichockiej Zoili: Kolonie Czeskie na Wołyniu.
— Gniazdowskiego Michała: Zasady kontroli fabrykacji.
— Gruźewskiego Aleksandra i Wisniewskiego Jana: Kilka uwag o funkcji użyteczności krajoznawczej i jej pochodnych.
— Ignatlika Artemiusza: Rozwój cen w b. Król. Polskim w okresie 1904—1913.
— Iwanki Aleksandra: Zagadnienia kredytu w Niemczech podczas wojny (1914—1918).
— Poniatowskiego Józefa: Produkcja zbożowa w Rumuni.

Ukazała się broszurka p. t.: „Zarys Rozwoju Kola B. Wychowawców Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie”, opracowana w związku z przekształceniem kola b. wychowawców W. S. H. na samodzielne zrzeszenie.

W historii szkół powyższego kola podkreślono, między innymi: współpracę jej członków przy organizowaniu administracji państwowej, pracę na polu społecznym (np. w wydziale oświaty) komitetu wytworzonego w Warszawie, współdziałanie z dyrekcją wyższej szkoły handlowej w sprawach uczelni i instytucji z nią związanych oraz inicjatywę w organizowaniu wychowawców W. S. H., przebiegających na prowincji.

Zamieszczono w końcu wydawnictwa lista członków Stowarzyszenia wykazuje, że mimo niedawnego istnienia Wyższej Szkoły Handlowej, szereg jej wychowawców zajmuje obecnie w przemyśle, handlu i służbie państwowej i samorządowej wybitne stanowiska.

Giełda warszawska a dn. 30. X. b. r.

Dolary. WALUTY. 8.88—8.86

DEWIZY: Londyn 43.22—43.11, Nowy-Jork 8.90—8.88, Paryż 26.42 1/2—26.36, Szwajcaria 171.55—171.12.

Papiery procentowe: 8% L. Z. Banku Gosp. Kraj. i Banku Rolnego, obligacje 94.50% pożyczka konwersyjna 67.50% kolejowa 60.75, 10% kolejowa 102.50, 4% pożyczka inwestycyjna 118.50—118. Dolarówka 100—101.50, 100.4% ziemskie 49.25—49.80% warszawska 68.80% Łódź 63.50—64. Akcje: Bank Dyskontowy 134.50, Polski 176.50—176. Handlowy 120. Spółek Zarobkowych 88. Cukier 50. Firley 64.50—65. Węgiel 95. N. 27. Cegielski 43. Lipol 36. Modrzejew 33. Rudski 38.50—39. Starachowice 41—41.50. Zieloniewski 147. Zawiercie 19.50.

— Protest. Federacja Polskich Związków Obrońców Ojczyzny nadesłała nam protest treści następującej:

„Dnia 11 listopada 1928 r. przypada dziesiąta rocznica niepodległości Państwa Polskiego. W uroczystościach związanych z obchodem winna wziąć udział cała ludność Państwa, a w szczególności byli wojskowi, którzy krwią swoją kupili niepodległość. Niestety na terenie Grodna w Komitecie Obchodu byli wojskowi zostali pominięci.

Niżej podpisane organizacje i związki w przededniu dziesięciolecia przypominają, że ich udział w trudzie budowania Państwa jest tak poważny, iż pominięcie ich w uroczystościach zmniejszałoby wagę obchodu.

Federacja Polskich Związków Obrońców Ojczyzny. Zarząd Powiatowy. Stowarzyszenie Rezerwistów i Byłych Wojskowych. Związek Podoficerów Rezerwy. Powiatowy Związek Osadników. Związek Legionistów. Związek Inwalidów Wojennych. Związek Strzelecki.

Jak się dowiadujemy, Komitet ma zamiar naprawić ten jaskrawy błąd przez zaproszenie w skład komitetu przedstawicieli powyższych związków. Lepiej późno, jak nigdy.

— Niesamowita historia. Przy ul. Bankowej nr. 17 m. 2, w Grodnie mieszka sanitariusz szpitala psychiatrycznego Wincenty Kucharczyk wraz z rodziną.

Kilka tygodni temu w mieszkaniu jego zaczęły się dziać historie zgoła niesamowite. Domownicy zostali poruszeni jakimś tajemniczym chodem i pukaniem po noc. Początkowo przypuszczano, że zakradł się złodziej. Jednakże powiadomiona policja

nie wykryła nic podejrzanego. Pukania powtarzały się co noc. Po pewnym czasie sprzęty zaczęły same wędrować po mieszkaniu. Ze śpiącej córki Kucharczycy Niny ktoś niewidoczny ściągał kołdrę. Wobec tego, że dziewczynka była ogromnie wystraszona i przedenerwowana, zabrał ją do siebie jej stryj. Z chwilą opuszczenia przez nią mieszkania przy ul. Bankowej tajemnicze zjawiska ustały, natomiast powtarzać się zaczęły w mieszkaniu jej stryja. Obecnie Nina wróciła do ojca, a wraz z nią powróciły dziwne zjawiska. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że zjawiska te są związane z osobą dziewczynki, która ogromnie cierpi i jest wyczerpana nerwowo i duchowo. Sprawa ta winna zainteresować się bliżej fachowcy.

— Sprawozdanie ze zbiórki na dar narodowy 3 maja w Grodnie i powiecie w r. 1928.

Wpływy: kwota w Grodnie—1.145 zł. 43 gr., sprzedaż programów i biletów 326 zł. 47 gr., sprzedaż materiałów kwestyjnych 976 zł. 27 gr.

Wpływy z gmin: Indurta. Urząd Gminny — 94 zł., Magistrat — 90 zł., zbiórka—185 zł. 38 gr. Mała Brzostowica. Urząd gminny — 7 zł. i 83 zł. 95 gr.

Mestry. Urząd gminny — 136 zł. 55 gr. Krynki. Urząd gminny — 81 zł. 55 gr. Wielkie Eljymonty. Urząd gminny — 66 zł. 38 groszy.

Wólpa. Urząd gminny — 100 zł. Wielka Brzostowica. Urząd gminny—79 zł. 50 gr.

Dubno. Urząd gminny — 22 zł. 90 gr. Hoża. Urząd gminny — 117 zł. 87 gr. Marcinkacze. Urząd gminny—105 zł. 55 gr. Zytomla. Urząd gminny 107 zł. 45 gr.

Jezioro. Urząd gminny — 31 zł. 12 gr. Żunna. Urząd gminny — 31 zł. 12 gr. Drusieniki. Komitet obchodu—42 zł. 75 gr. Kamionka. Urząd gminny — 111 zł. 66 gr. Porzecze. Urząd gminny — 176 zł. 02 gr.

Ogółem zebrano 4.298 zł. 70 gr., wydatki wyniosły 19 zł. 20 gr. Saldo 4.279 zł. 50 gr.

Wszystkim ofiarodawcom i organizatorom obchodu w Grodnie i powiecie Zarząd Okręgowy P. M. S. składa serdeczne podziękowanie.

KRONIKA.

Dziś: Lucyli P. M.
Jutro: Wszystkich Świętych
Wschód słońca—g. 6 m. 08
Zachód „ g. 16 m. 02

METEOROLOGICZNA.

— Spostrzeżenia Zakładu Meteorologicznego U. S. B. z dn. 30. X. b. r. Ciśnienie średnie w milimetrach 762. Temperatura +7 stop. C, opady.— Wiatr przeważający południowo-zachodni.

Uwagi: Pogodnie, minimum +4 stop. C. maksimum +11 stop.

Tendencja barometryczna, wzrost ciśnienia

KOŚCIELNA.

— Przesunięcia personalne. Na mocy zarządzenia J. E. księdza arcybiskupa — Metropolita wileńskiego w składzie osobistym duchowieństwa zaszły następujące zmiany: ks. Antoni Cichowski, prof. U.S.B., kanonik Kapituły metropolitalnej wileńskiej, został na własną prośbę zwolniony ze stanowiska mistrza ceremonii w Bazylice, na jego miejsce oraz na profesora liturgii i obrzędów w seminarium metropolitalnym został wyznaczony ks. prof. Jan Ostajko.

— Pomnik po s. p. biskupie Zwierowiczu. Onegdaj odbyło się posiedzenie Kapituły metropolitalnej na którym między innymi omawiano sprawę pomnika p. s. p. biskupa Zwierowicu w Bazylice metropolitalnej.

— Przyjazd do Wilna o. o. jezuitów obrządku wschodnio-słowiańskiego, a mianowicie o. Paweł Maciewicz i o. Regis (Francuz), celem skoordynowania pracy misyjnej obrządku wschodnio-słowiańskiego.

— Nowy kościół. J. E. ks. Arcybiskup Metropolita wileński erygował przed rokiem nową parafię w miejscowości Rohoźnica (pow. wileński). Parafia ta powstała z części parafii krzemienieckiej. Dotychczas nabożeństwa w Rohoźnicy odbywały się w hali maszyn dworu p. Oskara Meysztowicza, właściciela Rohoźnicy. Obecnie, zbiorowym wysiłkiem miejscowych parafian i właścicieli dworu powstał w Rohoźnicy nowy kościół z ciosanego kamienia w stylu romańskim, z jedną wieżyczką. Poświęcenia nowego kościoła dokonał J. E. ksiądz biskup Michalkiewicz przed kilkoma dniami.

— Lustracja domów w śródmieściu. Organy policyjne przystąpiły do oględzin domów w śródmieściu, a to w celu stwierdzenia, czy stan ich nie zagraża bezpieczeństwu publicznemu. W czasie oględzin ujawniono, że na ul. Jakoba Jasińskiego jeden z domów grozi runięciem, o cremen natychmiast powiadomiono Magistrat w celu przedsięwzięcia odpowiednich kroków zabezpieczających. (x)

— Nowa bursa. W pierwszych dniach listopada b. r. uruchomiona zostanie w lokalu przy ul. W. Pohlanka 11 bursa męska dla młodzieży uczącej się w szkołach zawodowych. Bursa korzystać będzie z wydanej pomocy materialnej Magistratu m. Wilna. W związku z powyższym szef Sekcji Zdrowia i Wzrostu dr. Maleszewski przeprowadził wczoraj lustrację lokalu bursy.

— Legalizacja narzędzi miar i wag. Dziś mija termin legalizacji narzędzi miar i wag, będących w użyciu u kupców zamieszkujących na terenach 1 i 2 komisariatów P. P. Powyższe dotyczy tych narzędzi, które nieposiadają cech legalizacyjnych, odnawianych co trzy lata. (x)

— Naprawa mostu Zielonego. Wczoraj Magistrat m. Wilna przystąpił do naprawy mostu Zielonego. Naprawa potrwa kilka dni.

OPIEKA SPOŁECZNA.

— Wydatki Wydziału Opieki Społecznej Magistratu w pierwszym półroczu budżetowym. W okresie od 1 kwietnia do 1 października b. r. t. j. w pierwszym półroczu budżetowym Wydział Opieki Społecznej Magistratu wydatkował ogółem 533.777 zł., w czym wydatnia pozycję zajmuje opieka nad matką i dzieckiem, oraz subsydiowanie poradni dla kobiet ciężarnych i poradni przeciwko wietrzni, naco ogółem w omawianym czasie wyasygnowano 58426 zł. Pozatem szczególną opieką objęto internaty i schroniska dla dzieci. Na cel ten wydatkowano 160374 zł.

WOJSKOWA.

— Kto staje do zebrań kontrolnych. Dziś w ostatnim dniu zebrań kontrolnych dla rezerwistów i pospolitaków, urodzonych w roku 1900 stają ci, nazwiska których rozpoczynają się na

T. U. W. Z. Ż. Pierwszego listopada z powodu święta komisja nieczynna.

W dniu 2 listopada stają do zebrań rezerwistów i pospolitaków urodzonych w roku 1888, nazwiska których rozpoczynają się na A. B. C. F. (x)

SPRAWY AKADEMICKIE.

— VII Tydzień Akademika. Dnia 29 b. m. w Małej Sali Konferencyjnej Wileńskiego Urzędu Wojewódzkiego pod przewodnictwem p. Naczelnika Konrada Jozce odbyło się I Posiedzenie Wojewódzkiego Komitetu Wileńskiego VII Tygodnia Akademika.

Podzielono prace Komitetu w ten sposób, iż Przewodniczo Sekcji Propagandy i Imprez objął p. prezes Stanisław Lewakowski, Sekcji Zbiórki—p. prezes Józef Ziółkowski, Sekcji Prowincji—p. prezes Julian Staszewski. Sekretarzem Generalnym Komitetu został p. Władysław Babicki, zastępcą jego i kasjerem p. Ryszard Puchalski.

Poszczególne referaty zostały obsadzone w następujący sposób: Referat propagandowy p. A. Bohdziewicz, referat prasowy p. J. Lezeński, referat Imprez p. T. Opoczyński, referat Zjednywania Członków Wojewódzkiego Komitetu Wileńskiego Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej p. J. Nielebowski-Tukalski, referat List Ofiar p. J. Zukowski, referat Znaczków i Nalepek p. J. Dietrich, referat Prowincji p. J. Niewiński.

— Konferencja Międzystowarzyszeniowa Bratniej Pomocy Młodzieży Akademickiej w Gdańsku. W terminie od 1-go do 3-go listopada b. r. odbędzie się w Gdańsku Międzystowarzyszeniowa Konferencja Bratniej Pomocy Młodzieży Akademickiej, na której ma być poruszony szereg ważnych spraw, między innymi sprawa reorganizacji życia gospodarczego instytucji, niosących pomoc młodzieży akademickiej, sprawa wystawy ogólnoakademickiej w Poznaniu, budowa pomnika dla poległych akademików i inne. Obrót na miejsce konferencji miasta Gdańska stoi w związku z koniecznością zapoznania się przedstawicieli Bratniej Pomocy z sytuacją Materialną Polskiej Młodzieży Akademickiej Politechniki Gdańskiej, która w ostatnich czasach znajduje się w wyjątkowo ciężkich warunkach. Z Wilna na Konferencję Gdańską wyjechał prezes Bratniej Pomocy Pol. Młodz. Akadem. U. S. B. p. Wł. Babicki. W czasie nieobecności jego obowiązki prezesa pełnić będzie p. Ryszard Puchalski, 1-szy vice-prezes.

— Łaski! Sprawa społeczna! — Sprawa ważna! Prosto z mostu do czynu — a nie do gadaniny! Stawie się wszyscy w Ognisku Akademickim we środę dn. 31 b. m. o godz. 8 wiecz. — Horszowie! Przyciągnijcie ze swoimi bandami. Meldować się na miejscu u Kilometra. Kawał który was czeka naprawdę wart był tygił

Ak. Klub Włóczęgów Wileńskich.

SPRAWY SZKOLNE.

— Zarząd Koła Pol. Mac. Szk. im. T. Kosciuszki ul. Turgielska 12, podaje do wiadomości rodziców, którzy nieumieścili jeszcze swych dzieci w szkole, że uruchamia drugą zmianę w starszej grupie przedszkola (z programem 1-jej szkoły powszechnej) w której zajęcia odbywać się będą od godz. 11 m 30 do godz. 2 m. 30. Zapisy i informacje udzielane są w lokalu Koła codziennie w godz. od 9 do 2 i od 5 do 8 wiecz.

ZE ZWIĄZ. I STOWARZ.

— Rejestracja b. więźniów politycznych. Sekretariat Stowarzyszenia b. więźniów politycznych rozpoczął rejestrację wszystkich b. więźniów i zesłańców z przed roku 1914. Jak wiadomo sekretariat Stowarzyszenia mieści się przy ulicy Wielkiej 34.

— Związek Zawodowy Krawców i Krawczyń w Wilnie podaje do wiadomości swych członków, że Walne Zebranie odbędzie się w dn. 5 listopada b. r. o godz. 7 wiecz. przy ul. Zawalnej 1—4.

Z POLICJI.

— Odprawa w Komendzie P. P. Onegdaj w Komendzie P. P. m. Wilna odbyła się odprawa, na której byli obecni wszyscy oficerowie, starsi przodownicy i przodownicy P. P. Na odprawie poruszono sprawy sanitarne miasta i inne ściśle wewnętrzne, dotyczące usprawnienia urzędowania. (x)

— Reorganizacja posterunku rzecznego. Z dniem 1 listopada zostanie zreorganizowany posterunek Rzecznicy P. P. Dotychczasowy skład posterunku zostanie wcielony do poszczególnych komisariatów, na ich miejsce zaś zostanie wyznaczonych 5 policjantów—fachowców, którzy niedawno odbyli kurs wodny. Komendantem Posterunku pokostaje nadal przodownik Ziemiński. (x).

ZEBRANIA I ODCZYTY.

— W T-le Lekarstwie. Dnia 31 b. m. o godz. 20-ej odbędzie się zwykłe posiedzenie Wileńskiego Tow. Lekarstkiego w lokalu własnym (Zamkowa 24).

Porządek dzienny:
1. Prof. dr. Trzebiński — 5. p. dr. Ludwik Czarkowski.
2. Prof. dr. Michejda — dziedziny chirurgii kamicy żółciowej (część kliniczna).
3. Sprawy administracyjne.
— Wileńskie Stowarzyszenie Marjańskie organizują we czwartek dn. 1 listopada, w Sali Miejskiej (Ostrobramska 5) Akademię ku czci św. Stanisława Kostki. Na treść złożą się: odczyt ks. prof. St. Mikowskiego i produkcje artystyczne. Szczegóły w programach.

Początek o godz. 1-ej pp. Bilety w cenie od 25 gr. do 3 zł. można wcześniej nabywać w Księgarni św. Wojciecha, a dniu Akademii przy wejściu. Dochód na cele społeczne.

RÓŻNE

— W dniu 25 b. m. w Starostwie Grodzkim odbyło się posiedzenie dla ustalenia nowych cen na węgla.

Na posiedzeniu tem brali udział: referent Starostwa, delegaci Dyrekcji Lasów Państwowych i Dyrekcji Kolei Państwowych oraz przedstawiciele Magistratu i Związku Kupców Chłopskich i Żydowskich.

Za węgla górnośląski kosztka I i II ustalono cenę zł. 68.

Za węgla zaś dąbrowski zł. 66 za tonne loco podwórze nabywcy.

— Wiecej Zaduśny w Sali Miejskiej. We czwartek 1 listopada r. b. w Sali Miejskiej (Ostrobramska 5) odbędzie się wieczór nastrojowy, organizowany przez T-wo Muzyczne „Lutnia”. Na program złożą się fragmenty z „Widm” St. Moniuszki, wyjątki z „Dziadów” A. Mickiewicza, oraz produkcje tańca plastycznego do muzyki Chopina.

Kupując towar krajowy — wzmacniasz bilans handlowy.

W wykonaniu b. urozmaiconego programu biorą udział artyści: pp. Gellowa (recytacja), Hendrich, Targowska (śpiew), Ludwik (śpiew i recytacja), Winogrodzka-Gregorowa (tańce plastyczne) i in., oraz chór „Lutnia” pod dyr. J. Lesińskiego. Bilety można nabywać od środy o g. 4 wiecz. w kasie kinematografu Miejskiego (Ostrobramska 5). Początek o godz. 8 wiecz.

Teatr i muzyka.

REDUTA (na Pohulance).

— Dziś dramat G. Zagolskiej „Tamten” Postać Korneliowa stworzył J. Karbowski. Dalszą obsadę stanowi cały niemal Zespół Reduty.
Jutro „Tamten”. Bilety w cenie od 50 gr. wcześniej do nabycia w „Orbisie” i od godz. 17 w kasie teatru.
— Zapowiedź Reduty. Najbliższą nowością Zespołu Reduty będzie sztuka T. Kopalewskiego — „Rycerz z La Manchy”. Premiera w sobotę, dnia 3 bm. Bilety już do nabycia w „Orbisie”.

TEATR POLSKI (sala „Lutnia”).

— Występy Marii Gorczyńskiej. Dziś gra na bieżąco krotkocieżna Hopwooda „Nasza Złota” z Marią Gorczyńską w roli głównej.
— W czwartek o godz. 5 m. 15 pp. Maria Gorczyńska wystąpi w kreacji pieśniarki Tylli w sztuce „W rajskim ogrodzie”.
— Popołudniówka szkolna. Ze względu na przypadający okres świąteczny, Teatr Polski w czwartek 1-go listopada o g. 3 pp. daje specjalnie widowisko dla młodzieży, na którym ukaże się „Stary kawaler” — komedia J. Korzenińskiego.
— Podębny koncert — poranek S. Benoni. Jutro o godz. 12 m. 30 pp. wystąpi na poranku w Teatrze Polskim wybitny śpiewak operowy S. Benoni, który wkrótce opuszcza Wilno, przenosząc się do Włoch.
Ceny miejsc od 50 gr. Kasa czynna codziennie 11 — 9 wiecz. bez przerwy.
— Koncert Egoni Petri. Towarzystwo Filharmonijne podaje do wiadomości, że koncert Egoni Petri odbędzie się dziś w Teatrze Polskim o godz. 10 m. 30 w.
Bilety wzięte na poniedziałek ważne są na dziś.

Radjo.

PROGRAM STACJI WILEŃSKIEJ.

Fala 435 mtr.

ŚRODA, dn. 31 października 1928 r.

11.55—12.10. Transmisja z Warszawy: Sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, oraz komunikat meteorologiczny. 16.10 — 16.30. Odczytanie programu dziennego i chwila literacka. 16.30—16.55. „O wszystkich świętych” opowieść dzieciom Ciocha Hala. 16.55 — 17.10. Komunikat Zw. Mł. Piłskiej. 17.10 — 18.00. Audycja literacka „Pan Benet” komedia Aleksandra Fredry w wyk. Zesp. Dramat. Rozgł. Wil. 18.00 — 19.00. Transmisja z Warszawy: Koncert wyk. orkiestry P. R. pod dyr. Józefa Ozimskiego. W programie Gluck, Haydn i Mozart. 19.00—19.25. Audycja niepodziękowań. 19.25 — 19.50. „Skrzynka pocztowa” korespondencja bieżąca omówi Kier. Progr. P. R. w Wilnie, Witold Hulewicz. 19.50. Sygnał czasu z Warszawy, odczytanie programu na czwartek i komunikaty. 20.00 — 20.25. „Rozwój i znaczenie idei oszczędnościowej w życiu ludzkości i narodu” odczyt z okazji dnia Międzynarodowego Świata Oszczędności wykł. dyr. Szwedkowski. 20.30—22.00. Transmisja z Warszawy: Koncert solistów. Wyk. Stefania Millerowa (sopran), Maria Wilkomirska (fort.) i Kazimierz Wilkomirski (wiołaczka). W programie Chopin, Rachmaniow i inni. 22.00—23.30. Transmisja z Warszawy. Komunikaty: P. A. T. policyjny, sportowy i inne, oraz muzyka taneczna.

KOMUNIKAT.

Halo, Halo,

Detektorowa podróż po Europie.

Radjostacja Wileńska przygotowuje na środę dla swoich słuchaczy, zamiast zwykłej muzyki tanecznej, niespodziankę w postaci kolejnej transmisji muzyczno-kabaretowej z różnych stacji zagranicznych, jak: Stockholm, Budapeszt, Londyn, Wiedeń, Berlin. Będzie to pierwsza u nas tego rodzaju próba na temat której Polskie Radjo prosi o nadsyłanie uwag i zdań.

Na wileńskim bruku.

Zajścia w fabryce „Baltyk”.

Wczoraj rano na terenie nieczynnej z powodu strajku robotników fabryki konserw „Baltyk” doszło do pożarowania godnych zażść. Chęć wywieść nagromadzone jeszcze przed strajkiem towary dyrekcja fabryki sprowadziła auto P. K. P. i robotników. W chwili gdy auto wjeżdżało do fabryki zjawił się strajkujący i kategorycznie zażądał od przybyłych wycofania się po za obręb fabryki. Ponieważ szofer nieusłuchał wezwania, doszło do starcia w trakcie którego kilku robotników odniosło rany. Szofer samochodu P. K. P. został ciężko pobity. Przybyli na czas większy oddział policji zlikwidował zajście, niedopuszczając temsamem dopowiększających wystąpień, w związku z tem, aresztowano kilka osób.

Musimy zaznaczyć, że pertraktacje w celu zlikwidowania strajku nie dały dotychczas żadnych wyników, więc nie dziwnego, że wśród robotników panuje wielkie rozgorzenie, tembardziej, że strajk trwa już prawie dwa tygodnie, a dotychczasowe zarobki nie pozwoliły na zapłatę za czas walki o poprawę bytu i unormowanie warunków pracy. Z drugiej strony strajk przynosi znaczne straty samej fabryce, więc w naszym mniemaniu obie strony winne dążyć do jaknajprzebieższego zlikwidowania zatargu.

W dniu dzisiejszym u Inspektora Pracy odbędzie się posiedzenie zainteresowanych stron w rezultacie którego przykra ta sprawa winna być zlikwidowana.

Czy będzie? (x)

— Harce samochodowe. Na ulicy Piłsudskiego autobus kierowany przez szofera Józefa Rynkiewicza najechał na 8-letnią córkę kapitana Sądu Wojskowego Kudelskiego (Subocz 11), która uległa obrażeniom ciała.

— Wściekły kot pokasał 11 letnią Tatjanę Wojewódka (Raduńska 49). Kota zabito i oddano do zbadania lekarskiego. (x)
— Zatrzymanie podejrzanego o kradzież. Na ulicy Garbarskiej policjant ujął Józefa Błażewicza przy którym znaleziono 2 kosze, maszynkę do mięsa i 2 syfony niewiadomego pochodzenia. — Przywłaszczenie 4 tys. zł. Zamieszkały chwilowo w hotelu Belgia Józef Piotrowski z meldował policji, iż znajomy jego — awel Niemcewicz przywłaszczył sobie 4 tys. zł. i wyjechał w niewiadomym kierunku. (x)
— Oszustwo. W jednej z bram na ul. Wielkiej podczas wymiany 100 rb. złotem został oszukany na 14 dolarów mieszkaniec Postaw — Jan Karpowicz. Sprawca narazie nieujawniony. (x)

Z sądów.

Centrala przemysłowa.

W roku ubiegłym podczas rewizji w domu zajemcy Rubina Krawca przy ul. Trokiej 19, prócz towarów skradzionych w domu handlowym „Sair” ujawniono również większą ilość tytoniu po hodzeniu litewskiego. W trakcie dochodzenia okazało się, że u Krawca mieści się centrala przemysłowa, trudniąca się nie tylko transportem tytoniu i rzeczy pochodzących z kradzieży lecz i różnych przestępstw uchodzących w przedmiocie sprawiedliwości. Sprawa o „szmugiel” znalazła się wczoraj na wokuandzie Sądu Okręgowego lecz ze względu formalnych została odroczone na inny termin. (x)

Falszywe kwity.

Na ławie oskarżonych w tut. Sądzie Okręgowym zasiadł Jan Abramowicz z Rudomina, który jak okazuje się będąc dostawcą kamieni dla robót brukarskich sfalszował pokwitowanie na 40 fur kamieni, których faktycznie nie dostarczył. Sprawy Abramowicza wykrył poszkodowany przedsiębiorca Michał Zacharski i zaskarżył go w policji. Sąd po zbadaniu całej sprawy skazał Abramowicza na 10 miesięcy więzienia darując mu na mocy amnestji połowę tej kary. (x)

Miejski Kinematograf
Kulturalno — Oświatowy
SALA MIEJSKA
(Ostrobramska 5)

Od dnia 31 października do 4 listopada 1928 r. włącznie będzie wyświetlany film:

W MROKACH NOCY

Dramat w 10 aktach. W rolach głównych: PATSY RUTH MILLER i MATT MOORE.

Orkiestra pod dyr. Wł. Szczepańskiego. Kasa czynna od g. 3.30. Początek seansów od g. 4-ej.

Następny program: „OCIAŁ W PŁOMIENIACH”.

KINO TEATR
„HELIOS”
Wileńska 38.

Dziś! Sensacyjno-Erotyczny Szlagier! Niezrównany ulubieniec publ. Ideal urody męskiej WŁODZIMIERZ GAJDAROW, premijowana wszechświatowa piękność LILI DAMITA i pikantna gwiazda VIVIAN GIBSON w wielkim
„KOBIECI NA TORTURACH”
dramacie p. t. Najpiękniejsza symfonia wrażeń, przeżyć i uczuć. 32 toalety LILI DAMITY zostały wykonane w najwspanialszych magazynach Paryża, Wiednia i Londynu. Orkiestra powiększona. Seansy o g. 4, 6, 8 i 10.15.

KINO
„POBONJA”
Mickiewicza 22

Dziś! Uroczą premiera. Najnowsze, najwybitniejsze i najsmielsze arcydzieło E. A. DUPONTA. Twórcy „Variete” i „Dwóch Światów”
„MOULIN ROUGE”
Główną rolę odgrywa genialna tragiczka Olga CZECHOWA, Jean Brodin i Ewa Gray. Dashing! Kabarety! Przepychni! Wystawa! Arcydzieło o największym nakładzie kosztów i pracy! Fascynująca i najbardziej atrakcyjna treść. Początek o g. 4-ej, ost. 10.25. Powiększona orkiestra koncertowa! Bilety honorowe nieważne.

KINO
Ficcadilly
WIELKA 42

Dziś uroczysta premiera! Arcydzieło wszechświatowe! Nowa kopia w literackim opracowaniu. Tragedia w 10 wielk. akt. z czasów wielkiej rewolucji w 1749 r. Rzecz dzieje się w Paryżu. Niebawem wystawa. Wstrząsające sceny! Kary śmierci! Danton z pod gilotyny. W roli Dantona znakomity tragiczny Emil Jannings, Sossimulens — Józef Runicz, Anons: Ilja Erenburg MIŁOŚĆ JOANNY NEY z Brigida Holm.

KINO
LUX
Mickiewicza 11.

Dziś odcień zmysłów i walka dusz w 10 akt. p. t.
ZŁOTY MAGNES
Agnes Hr. Esterhazy i zawsze szelmowsko Harry Liedtke
Walka o odebraną cześć!!! Dziecko bez nazwiska!!! Łowca posagów!!! Życie na kartelli! Początek o g. 4-ej.

KINO
WANDA

Dziś! Na górze jest Niebo i na dole jest niebo! Słowa te przestają być problemem oglądając nieporównane arcydzieło epoki ODRODZENIA
LUKRECJA BORGIA
Potężny dramat w 12 aktach. W rolach tytułowych genialni mistrzowie ekranu Conrad Veidt, Paweł Wegener, Bassermann i uroczą LIANA HILD.

Kino Kolejowe
Ognisko
(obok dworca kolejowego).

Dziś! Najwybitniejszy film z wielkiej wojny W roli głównej gwiazdy ekranów DOLORES del RIO i WIKTOR MC. LAGLEN. Okropności wojny w najnowszym zdjęciu. Początek seansów o godz. 6 wieczorem. W niedzielę i święta o godz. 4 pop. Ceny miejsc zwykłe. Uwaga: Od 2-XI seanse rozpoczynają się o g. 5-ej pop. W niedzielę i święta o g. 4-ej.

CHCESZ SIĘ WZBOGACIĆ?

KUP już los do
I kl. 18 Polskiej Loterii państwowej.

Główna wygrana 750 tysięcy

CENA LOSÓW:

1/4 zł. 10.— 1/2 zł. 20.—
1/1 zł. 40.—

CO DRUGI LOS WYGRYWA

Zapamiętajcie nasz szczęśliwy adres.

Jedyna, Największa, Najstarsza i Najszczęśliwsza Kolektura w Polsce

E. LICHTENSTEIN i S-KA

Warszawa. Firma egz. od r. 1835.

Wielka 44 telef. 425

Oddział w Wilnie

Zakupujcie u nas losy. Szczęście stale sprzyja naszym P. T. graczom

OSTATNI ZNÓW PADŁY U NAS WIELKIE WYGRANE:

Zł. 100 tysięcy na Nr. 88858

„ 40 tysięcy „ „ 86444

„ 40 tysięcy „ „ 110793

I bardzo wiele po 15 tysięcy, po 10 tysięcy i t.d. i t.d.

Posiadamy duży wybór numerów!!!

Ogólną tabelę 17-ej Loterii można sprawdzić u nas codziennie bezpłatnie. Łaskawe zlecenia prowincji załatwiamy zgodnie z naszą tradycją odwrotną pocztą szybko i punktualnie.

P.K.O. Nr 81051. P.K.O. Nr 81051.

3507

Węgiel

opałowy, kowalski i koks z najlepszych kopalń Górnośląskich.

Drzewo rąbane na podpałkę.

DOSTAWA NATYCHMIASTOWA

D. H. „Wilopał”

Styczniowa 3. 3440-1

Ogłoszenie.

POSADY W SKARBOWOŚCI. Prezes Wileńskiej Izby Skarbowej podaje do wiadomości absolwentom fakultetu prawnego, pragnącym poświęcić się służbie skarbowej, aby składali do Izby Skarbowej podania o udzielenie im posad.

Zaznacza się przytem, że pp. absolwenci zapewnione mieć mogą wszelkie ułatwienia przy osiągnięciu przysługujących im z racji wyższego wykształcenia awansów. 3564/1739

Na Zaduszki

oraz na iluminację na 1 listopada Wenecie

LAMPJONY oraz NAGROBKİ poleca

I Wil. Zakł. M. Kaczyńska ul. Arsenalska Nr. 4

Pogrzebowy

oraz filia ul. 3 Maja Nr. 15. 3571

Przetarg.

Niniejszem podaje się do publicznej wiadomości, iż w dniu 5 listopada r. b. odbędzie się dodatkowy przegląd koni, dla zamieszkałych w I, II, III i IV Komisariacie P. P., oraz dnia 7 listopada w V i VI Komisariacie P. P. — dla koni powyżej 3 lat, nieposiadających dowodów tożsamości.

3570-1

MAGISTRAT.

KOŁDRY

z rozmaitych materiałów i najlepszej waty

wyrabia i sprzedaje znana firma

B-cia Chanutin

Wilno, Niemiecka 23,

firma egz. od r. 1890.

Sprzedaż również na RATY. 3565

Obstalunki są wykonywane w ciągu 24 godzin.

ODDAMY

w dzierżawę kilka małątków

ziemskich dogodnie, w tem

parę pod Wilnem. 3562-1

Wileńskie Biuro Kom-

sowo-Handlowe

Mickiewicza 21, tel. 152

Istnieje od 1840 r.

B-cia OLKIN

MAGAZYN MEBLI

Wilno, Niemiecka Nr 3

tel. 362.

MEBLE

stołowe, sypialnie, gabi-

netowe, salonowe, łóżka,

kredensy, stoły, szafy,

biurka, krzesła i t. p.

Dogodne warunki

i na RATY. 3566

Kwiatowej 6. 3560

Różne

Solidnie lokujemy

każdą sumę gotówką pod pewne za-

bezpieczenie. 3556

Dom H/K. „ZACHĘTA”

Mickiewicza 1, tel. 9-05.

PIANINA

do wynajęcia. Reperacja i

strojenie. Ul. Mickiewicza

24-9. Estko 2203.

Odstąpię

jakośdajnie z urządzeniem,

lokal nadaje się na inne

przedsiębiorstwo. Dowie-

dzieć się Królewska Nr. 9.

3558-2

Zgubioną

książkę wojskową wydaną

przez P. K. U. Wilno na

imię Jana Sielickiego rocz.

1898. Unieważnia się. 3555

Zgubioną

książeczkę wojskową wyd.

za Nr 298 na imię Stefana

Alfia, zam. m. Hrudzowo

począł gmina Hrudzowo

pow. Postawskiego, unie-

ważnia się. 3557

Ogłaszacie się

w „Kurjerze Wileńskim”.

3554-1

Lekarze

DOKTOR MEDYCYN

A. CYMBLER

Choroby weneryczne i skórne.

Elektroterapia, Diatermia,

Stofce górskie, Solux.

Mickiewicza 14

róg Tatarskiej.

Przyjmuje 9—2 i 5—7 2791

Dr. J. Bernstejn

chor. skórne, weneryczne,

syfiliś i moczopłciowe.

Mickiewicza 28 m. 5.

Przyjmuje od 9—1 i 4—8

3305

Dr. Benigsberg

CHOROBY WENERYCZ-

NE I SKÓRNE. Przyjmuje

9—12 i 4—8.

Mickiewicza 4

tel. 1090. W.Z.P. 39 2996

DOKTOR

BLUMOWICZ

choroby weneryczne, syfiliś

i skórne.

Wielka 21.

Od 9—113—8. (Telef. 921).

DR. MED.

Marjan Mienicki

Adjunkt Kliniki Syfil.-skór-

nej Uniw. S.B. powrócił i

wznowił przyjęcia chorych.

Wileńska 34, m. 3 od 4—7 pp.

3580

Akuszerki

Akuszerka

Marja Brzezina

przyjmuje od 9 rano do 7 w.

ul. Ad. Mickiewicza 30 m. 4.

W. Zdr. Nr. 3093. 2152

Popierajcie

Lige Morską i Rzeczną.

Magister praw,

piszący na maszynie po-

szukuje odpowiedniej pracy

u adwokata. Zgłoszenia

pod „A” do Administracji

„Kuri. Wil.”. 3515-4

Mieszkanie

3 pokoje z wygodami do

wynajęcia. Zaręczne.

ul. Popławska 31. 3554-1.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Jagiellońska 3. Tel. 99. Czynna od godz. 9—3 pop. Naczelny redaktor przyjmuje od 2